

**LISTA E TREGUESVE PËR SJELLJEN E MBIKËQYRJES PROFESIONALE
PUNONJËSIT SHËNDETËSOR QË PUNOJNË NË FARMACITË SPITALORE TË CILËT
TË GJITHA BRENDA INSTITUCIONEVE SHËNDETËSORE**

Hapësira dhe pajisjet

	Gjendja	Po	Jo	Nuk mund të aplikohet	shënim
Hapësira dhe pajisjet					
1.	Hapësira në të cilën ndodhet farmacia e spitalit ka akses adekuat për pranimin dhe shpërndarjen e barnave dhe pajisjeve mjekësore dhe është në përputhje me Rregulloren*.				
2.	Farmacia e spitalit ka lidhje funksionale të ambienteve (horizontale ose vertikale) për punë të qetë në të gjitha fazat e pritjes, akomodimit, ruajtjes dhe dispensimit, pa rrezik dhe mundësi për zëvendësim apo përzierje të produkteve.				
3.	Farmacia spitalore ka një laborator për prodhimin e produkteve medicinale ose galenike për nevojat e spitalit, ose farmacia ka një marrëveshje me një laborator tjetër për blerjen e produkteve medicinale ose galenike që plotëson kërkesat sipas Rregullores* dhe GMP. standardet për prodhim.				
4.	Farmacia e spitalit ka një hapësirë - laborator për solucione infuzioni dhe ilaçe që bëhen sipas procedurës aseptike që plotëson kërkesat sipas Rregullores* dhe standardeve të prodhimit të GMP.				
5.	Farmacia spitalore ka një laborator për kontrollin dhe testimin e preparateve të prodhuara që plotëson kërkesat sipas Rregullores* dhe standardeve GLP ose ka një marrëveshje me një laborator të jashtëm për kontrollin e cilësisë.				

*Rregullorja për hapësirën, pajisjet dhe personelin e nevojshëm profesional për ngritjen, fillimin e punës dhe kryerjen e veprimtarive shëndetësore në objektet shëndetësore (Gazeta Zyrtare e Republikës së Moldavisë 91/2013 dhe 125/2014)

	Gjendja	Po	Jo	Nuk mund të aplikohet	shënim
6.	Drogat dehëse dhe ilaçet që përmbajnë droga dehëse (narkotike) ruhen në një dhomë ose një zonë të veçantë nën një çelës ose në një kasafortë që është e mbyllur përgjithmonë.				
7.	Materialet e ndezshme dhe lehtësisht të avullueshme ruhen në një dollap metalik të bërë posaçërisht ose në një dhomë të ndërtuar posaçërisht.				
8.	Produktet e rrezikshme (p.sh. barnat citotoksike kundër kancerit) ruhen veçmas dhe janë të etiketuara siç duhet.				
9.	Farmacia e spitalit ka një dhomë ose hapësirë të veçantë për akomodimin dhe ruajtjen e materialit ambalazhues të farmacisë.				
10.	Farmacia e spitalit ka një dhomë ose një zonë të veçantë për akomodimin dhe ruajtjen e produkteve që janë nën kontroll të cilësisë ose janë kthyer ose janë tërhequr nga qarkullimi - karantinë (të ndara fizikisht ose organizativisht).				
11.	Farmacia e spitalit ka një dhomë ose një zonë të veçantë për ruajtjen e barnave me paketim të dëmtuar dhe/ose data të kaluara të skadencës.				
12.	Farmacia e spitalit ka një frigorifer dhe/ose një dhomë të ftohtë, ku matet, monitorohet dhe regjistrohet vazhdimisht temperatura.				
13.	Farmacia spitalore, për shkak të ruajtjes së barnave me regjim të veçantë të temperaturës, pra magazinimi është pjesë e zinxhirit të ftohtë, ka një njësi me kapacitet furnizimi të paktën 8-10 orë.				
14.	Farmacia ka një kompjuter për regjistrimin e barnave dhe pajisjeve mjekësore dhe akses në internet.				
15.	Të gjitha barnat dhe produktet e tjera mjekësore ruhen dhe mbrohen siç duhet nga temperatura, lagështia dhe drita.				
16.	Farmacia e spitalit ka manuale, regjistra dhe lloje të tjera të literaturës profesionale të shtypur ose elektronike.				

	Gjendja	Po	Jo	Nuk mund të aplikohet	shënim
--	---------	----	----	-----------------------	--------

Stafi (farmacistët, detyrat, përgjegjësitë dhe kompetencat)

1.	Përpara shpërndarjes së barnave dhe/ose pajisjeve të tjera mjekësore, farmacisti kontrollon kërkesat me shkrim për barnat dhe pajisjet mjekësore (listat e kërkesave) dhe rishikon përshtatshmërinë e tyre klinike.				
2.	Farmacisti kontrollon në mënyrë të përshtatshme dozën, kohën dhe intervalin e administrimit të barnave, futjen e një bari të ri në terapi ose zëvendësimin e barnave gjatë qëndrimit të pacientit në spital.				
3.	Farmacisti vlerëson ndërveprimin e barit me barna, produkte dhe ushqime të tjera.				
4.	Farmacisti u jep udhëzime të qarta punonjësve shëndetësorë të ngarkuar për dhënien/aplikimin e barnave për mënyrën, kohën dhe periudhën e marrjes/aplikimit të barit.				
5.	Farmacisti përdor dhe zbaton procedura standarde për prodhimin e produkteve magjistrale ose galenike.				
6.	Farmacisti përdor dhe zbaton procedura standarde për prodhimin e produkteve magjistrale ose galenike.				
7.	Farmacisti monitoron efektet dhe rezultatin përfundimtar të trajtimit.				
8.	Farmacisti monitoron reaksionet e padëshiruara të barnave, njofton Qendrën Kombëtare të Raportimit të Reaksioneve të Padëshiruara në rast se reaksioni i padëshiruar është shkaktuar nga përdorimi i barnave dhe mban shënim për të.				
9.	Farmacisti mund të identifikojë barnat me raportin më të pranueshëm kosto/efektivitet bazuar në të dhënat përkatëse.				

10.	Farmacisti respekton parimet e privatësisë, konfidencialitetit dhe fshehtësisë së informacionit dhe të dhënave për pacientët dhe terapinë e tyre.				
	Gjendja	Po	Jo	Nuk mund të aplikohet	shënim
11.	Në punën e tij, farmacisti përdor manuale, regjistra dhe lloje të tjera të literaturës së shtypur dhe profesionale të bazuar në prova.				
12.	Gjatë punës së tij, farmacisti një pjesë të kohës e shfrytëzon për punë kërkimore-shkencore.				
13.	Farmacisti zbulon gabimet mjekësore dhe merr masat e duhura.				
14.	Farmacistja informon organet kompetente për mungesën e barnave dhe produkteve të tjera.				
15.	Gjatë punës së tij, farmacisti bashkëpunon në mënyrë aktive me punonjësit e tjerë shëndetësorë, stafin tjetër dhe menaxhmentin e institucionit shëndetësor.				
16.	Farmacistët janë anëtarë aktivë të komiteteve terapeutike të krijuara sipas ligjeve nga Ministria e Shëndetësisë.				
17.	Farmacisti ka licencë pune.				
18.	Farmacisti është i regjistruar në Odën e Farmacisë së Maqedonisë dhe rregullisht dhe në mënyrë të rregullt i kryen obligimet e tij në lidhje me edukimin e vazhdueshëm.				
19.	Farmacisti kujdeset për zhvillimin e tij profesional.				
20.	Farmacisti kujdeset për higjienën personale dhe vesh rrobat e duhura të punës.				
21.	Farmacisti kujdeset për atmosferën e punës dhe motivimin e ekipit në të cilin punon.				
22.	Farmacisti njih rregulloren në fushën e kujdesit shëndetësor, barnave, pajisjeve mjekësore dhe sigurimit shëndetësor.				

blerjet.				
----------	--	--	--	--

Gjendja	Po	Jo	Nuk mund të aplikohet	shënim
---------	----	----	-----------------------	--------

Shërbimet

1.	Në procesin e furnizimit, farmacisti siguron një menaxhim efektiv të inventarit, i cili shmang tepricën ose mungesën e barnave, pajisjeve mjekësore dhe kimikateve.				
2.	Kërkesat me shkrim për barna dhe pajisje mjekësore, të cilat janë në formë të shkruar ose elektronike, miratohen gjithmonë nga drejtuesi (përgjegjësi) i departamentit.				
3.	Farmacisti përgatit dokumentacionin për konsumimin e barnave.				
4.	Farmacisti merr pjesë në hartimin e specifikimeve për prokurimin publik të barnave dhe pajisjeve mjekësore.				
5.	Barnat e blera kontrollohen dhe ruhen siç duhet kur merren.				
6.	Dhënia e barnave dhe pajisjeve mjekësore kryhet në përputhje me rregulloret, gjithmonë me miratimin e farmacistit dhe një kontroll të dyfishtë ("double check").				
7.	Ilaçet dhe furnizimet mjekësore u jepen ekskluzivisht infermierëve përgjegjës.				
8.	Farmacisti mban shënime për barnat dhe pajisjet mjekësore të marra dhe të lëshuara.				

9.	Farmacisti mbledh të gjitha informacionet në lidhje me barnat dhe pajisjet mjekësore të përdorura nga pacienti dhe zgjidh çdo mospërputhje dhe dallim në përputhje me rrethanat (Mjekimet pajtim).				
10.	Farmacisti prokuron dhe shpërndan lëndët narkotike në përputhje me rregulloret ligjore dhe mban shënime për to.				
	Gjendja	Po	Jo	Nuk mund të aplikohet	shënim
11.	Në farmacinë spitalore, farmacisti përgatit barnat kryesore në përputhje me rregulloret ligjore.				
12.	Në farmacinë spitalore, farmacisti, specialist i teknologjisë farmaceutike, prodhon barna galenike në përputhje me rregulloret ligjore dhe standardet e GMP.				
13.	Në farmacinë spitalore, farmacisti përgatit barnat kryesore në përputhje me rregulloret ligjore.				
14.	Në farmacinë spitalore, farmacisti, specialist i teknologjisë farmaceutike, prodhon barna galenike në përputhje me rregulloret ligjore dhe standardet e GMP.				
15.	Në farmacinë spitalore, kontrolli i barnave të prodhuara kryhet nën mbikëqyrjen e një specialisti të ekzaminimit dhe kontrollit të barnave.				

Menaxhimi i punës së institucionit shëndetësor dhe punonjësve shëndetësorë, si dhe mbajtja e shënimeve dhe dokumentacionit

Menaxhimi i të dhënave

1.	Spitali (Farmacia Spitalore) ka softuerin Në të cilët janë të integruar shërbimet farmaceutike dmth. aktivitetet të farmacistit (aktivitetet bazë si: marrja, ruajtja, shpërndarja e barnave dhe shërbimet më të avancuara si: rishikimi i porosive të barnave, mënyra e administrimit - barna me rrezik të lartë dhe indeks të ngushtë terapeutik dhe _17 të përqendruara zgjidhje në elektrolitet, rakordimi , ndërhyrjet – ndërveprime serioze dhe				
	doza atipike dhe barna jashtë etiketës, rezultati i terapisë, etj.)				
	Gjendja	Po	Jo	Nuk mund të aplikohet	shënim
2.	Farmacia ka mbrojtje të sigurisë (backup) të të gjitha të dhënave që arkivohen në mënyrë elektronike dhe kontrollohen rregullisht.				
3.	Farmacisti i spitalit është i përfshirë në hartimin, specifikimin dhe vlerësimin e softuerit të spitalit (farmacisë).				
4.	Sistemi i informacionit lejon gjurmimin e të gjitha barnave të lëshuara nga farmacia e spitalit përmes departamenteve të spitalit tek pacienti (gjurmueshmëria) - e rëndësishme në rast të një gabimi mjekësor.				
5.	Sistemi i informacionit mundëson mbështetjen e vendimeve (mbështetje të kompjuterizuar të vendimeve) dhe alarme për: diapazonin e dozimit, dozat maksimale, ndërveprimet serioze, reaksionet alergjike, kundërindikacionet.				
6.	Dosja e pacientit përmban të dhëna për reaksionet e njohura alergjike, terapinë e mëparshme, suplementet dietike dhe barnat bimore të përdorura, përdorimin e cigareve dhe alkoolit.				
7.	Dosja e pacientit mund të thirret pas ri-pranimit (ekziston një sistem barkodi në rastin më të mirë ose përmes të dhënave të tjera personale).				
8.	Të dhënat personale të pacientëve trajtohen në mënyrë konfidenciale sipas dispozitave ligjore (Ligji për Mbrojtjen e të Dhënave Personale).				

9.	Farmacia monitoron konsumin e barnave dhe pajisjeve mjekësore dhe kujdeset për përdorimin e sigurt dhe racional të tyre.				
Pro dokumente dhe procedura					
10.	Farmacia spitalore ka PSO për proceset e funksionimit të farmacisë spitalore dhe për shërbimet e kryera nga farmacistët.				
	Gjendja	Po	Jo	Nuk mund të aplikohet	shënim
Trajtimi i gabimeve në operacion					
11.	Ekziston një procedurë e shkruar për trajtimin e gabimeve gjatë operimit/punës (zbulimi, raportimi, marrja e përgjegjësisë dhe reagimi i shpejtë) ose farmacisti është i trajnuar për të trajtuar gabimet gjatë operimit/punës.				
12.	Barnat me paketim dhe emër të ngjashëm mbahen veçmas.				
13.	Farmacistja zgjidh shpejt problemet dhe merr masat e duhura për trajtim të mëtejshëm të sigurtë.				
14.	Farmacisti është në gjendje të hartojë dhe zbatojë aktivitete të menaxhimit të rrezikut në mënyrë që të zvogëlojë rrezikun e gabimeve që lidhen me barnat dhe pajisjet mjekësore.				
Ref veshje me stok					
15.	Farmacistja kujdeset për blerjet optimale (mujore), duke mbajtur vazhdimisht parasysh të gjitha ndryshimet që kanë ndodhur në procesin e trajtimit të pacientëve (ndërrimi i aparaturave, futja e një metode të re etj.).				
16.	Të dhënat e inventarit janë të disponueshme në internet në çdo kohë.				

17.	Farmacia mban shënime për datat e skadencës, numrin e serisë dhe kushtet e ruajtjes së barnave dhe pajisjeve mjekësore në formë të shkruar ose elektronike.				
18.	Farmacia merr masat e duhura në rast të marrjes së barnave etj. produkte medicinale me ambalazh të dëmtuar, si dhe në rastin kur dyshohet për një defekt ose gabim në dorëzim.				
19.	Farmacia kujdeset për barnat dhe produktet e tjera mjekësore me qarkullim të ulët.				

Gjendja	Po	Jo	Nuk mund të aplikohet	shënim
---------	----	----	-----------------------	--------

Detyrim për punonjësit

20.	Në farmaci krijohen detyra ditore për çdo punonjës individualisht.				
21.	Farmacisti i ka të përcaktuara qartë detyrat e punës në përputhje me ligjet dhe kodin profesional dhe etik të përjashtuar nga ndikimet subjektive.				
22.	Farmacistët dhe stafi tjetër profesional që punon në farmaci janë të shënuar dhe emërtuar në mënyrë të përshtatshme (ata mbajnë një distinktiv identifikimi).				
23.	Punonjësit e farmacisë janë të siguarur për përgjegjësi profesionale dhe mbrojtje të vendit të punës në përputhje me Ligjin për kujdesin shëndetësor.				
24.	Çdo farmacisti i mundësohet dhe i lejohet të ndjekë edukimin e vazhdueshëm.				
25.	Farmacisti shfrytëzon pushimin gjatë orarit të punës.				
26.	Farmacisti shfrytëzon pushimin vjetor në përputhje me legjislacionin aktual.				